

Подгорица -- Амерички званичник Брајан Хојт Ји изјавио да САД намеравају да и у 2018. остану присутне на Балкану. "Недемократске политичаре морамо држати под контролом".

"Најмање последњих четврт века, САД су активан и важан партнер западног Балкана и намеравамо то и даље да будемо. Наш циљ током мандата више америчких администрација био је да радимо са нашим партнерима на јачању демократских институција и спровођењу реформи неопходних за евроатлантске интеграције.", истакао је Хојт Ји за "Вијести".

Америка то планира да уради, како објашњава, јачањем владавине права, борбе против корупције и обезбеђивању да владе буду транспарентне и одговорне.

"Наставићемо, такође, да подржавамо снажне независне гласове, укључујући новинаре, невладине организације и друге чланове цивилног друштва, који теже изградњи друштва која су слободна, инклузивна и просперитетна", додаје амерички дипломата.

На питање да објасни своју недавну изјаву да је бесрамно како су балкански политички лидери, упркос њиховом недемократском понашању, добродошли у многим европским престоницама, Хојт Ји одговара: "Мој коментар се није односио ни на кога посебно. Реч је о потреби да недемократске или корумпирани балканске вође држимо одговорнима. Један од метода је и начин на који дочекујемо или не дочекујемо такве вође у нашим престоницама. Политичарима који су корумпирани, који се супротстављају владавини права и међународној заједници, подстичу нестабилност и напетост не би требало дати прилику да легитимишу своје недемократско понашање кроз састанке и фотографисање са високим званичницима у европским метрополама."

Говорећи о томе шта би Вашингтон требало да уради како би спречио друге играче, попут Русије, Кине или Турске да врше утицај на Балкан, у вакууму који је настао док су се ЕУ и САД бавиле собом, Хојт Ји истиче да није тачно да САД и ЕУ игноришу Балкан и напомиње да су чак и интензивирали подршку безбедности, стабилности и економском развоју региона.

"Ипак, владе у региону могу и треба више и брже да напредују у 2018, укључујући то да оставе по страни политичарење и боље искористе предности помоћи и могућности које им пружају међународни партнери", поручује Хојт Ји.

"Верујемо да будућност региона лежи на Западу... Истовремено, владе морају да се одупру лажном пријатељству неких страних актера који занемарују међународно право или се супротстављају западној оријентацији Балкана. Русија, на примјер, показала је спремност да се меша у изборе, подрива кључне институције Запада, као што су НАТО и ЕУ, користи снабдевање енергијом као политичко оружје, и слаби поверење у демократију и слободно тржиште. Наставићемо да помажемо нашим партнерима да оснаже отпорност на такав малигни утицај", истиче Ји.

Он је још рекао и да ће САД испунити обавезе према владама региона, било да је реч о помоћи, техничким саветима или политичкој подршци. али је и додао да САД очекују да те владе и лидери такође испуне своје обавезе. "На пример да спроведу реформе или поштују владавину права. Радићемо са оним званичницима који се буду придржавали владавине права и буду делили нашу посвећеност демократском и економском развоју. Лидери одговарају, наравно, прво и највише онима који их бирају, који су слободни да изаберу и неког новог", казао је Хојт Ји.

Упитан да прокоментарише извештају “Превентивни ангажман”, Савета за иностране односе у ком се тврди да је Балкан међу 30 потенцијалних “врућих тачака” у свету уз упозорење на могуће политичке немире и екстремистичко насиље амерички званичник истиче да се регион суочава са озбиљним изазовима - спољњим и унутрашњим претњама.

“Ако остану без одговора, могу произвести озбиљне последице по тежње држава Западног Балкана. Крхке институције, слаба владавина права и неслободни медији омогућавају ендемску корупцију, обесхрабрују стране инвестиције и терају грађане да емигрирају у стабилније и просперитетније земље. Протести и немири могу такође да се догоде ако владе не испуне обећана побољшања у управљању и животном стандарду...”, казао је Ји.

(Вјести-Б92)